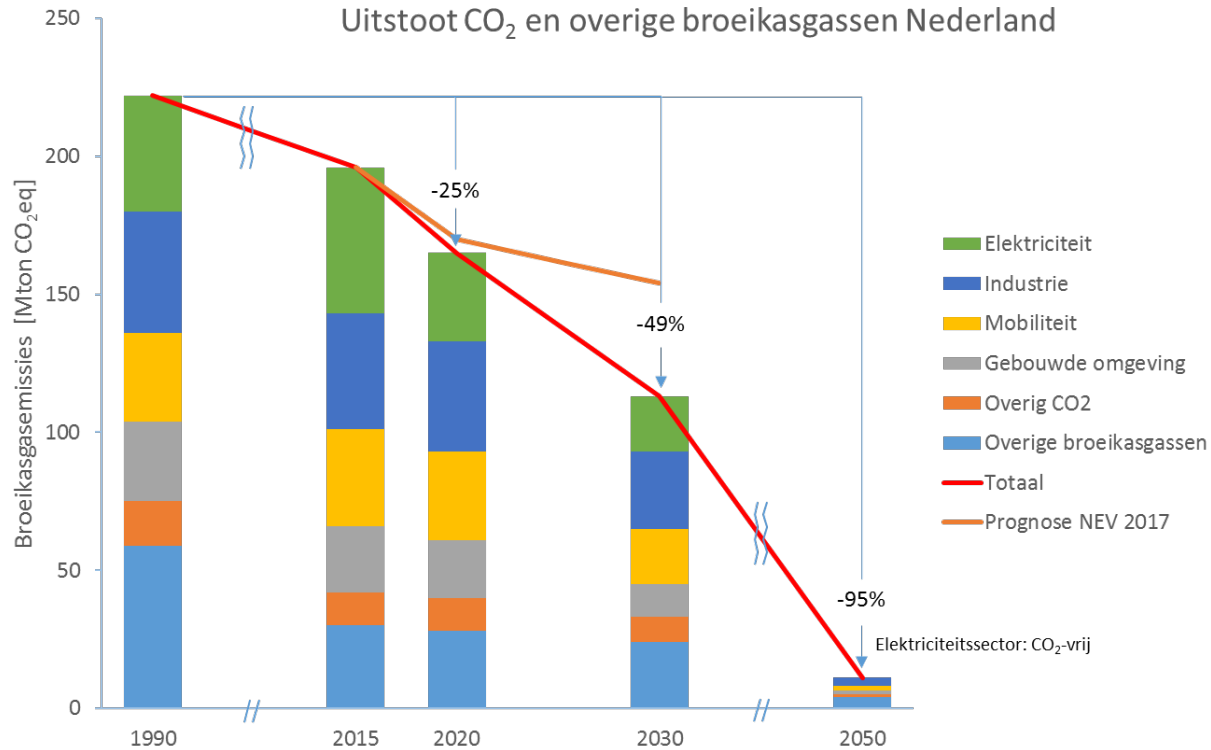

Hoe kan duurzame energie op land nog goedkoper?

Gerard van Oostveen – Director Onshore Wind Development Nuon/Vattenfall

DE OPGAVE OM TE VOLDOEN AAN 'PARIJS'

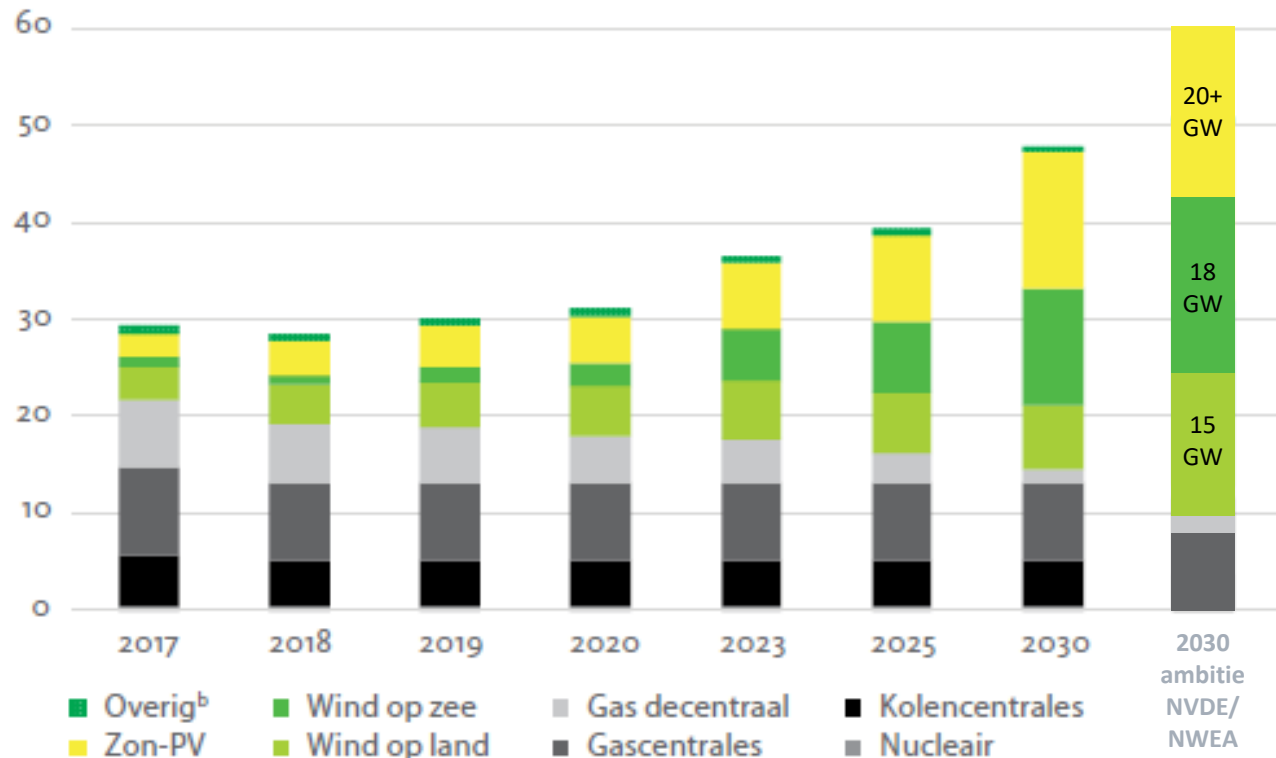

Naar 100% hernieuwbare energievoorziening in 2050 door nu in te zetten op hernieuwbare opwek en elektrificatie in andere sectoren

Bron: ECN/PBL; Nuon

Opgesteld vermogen

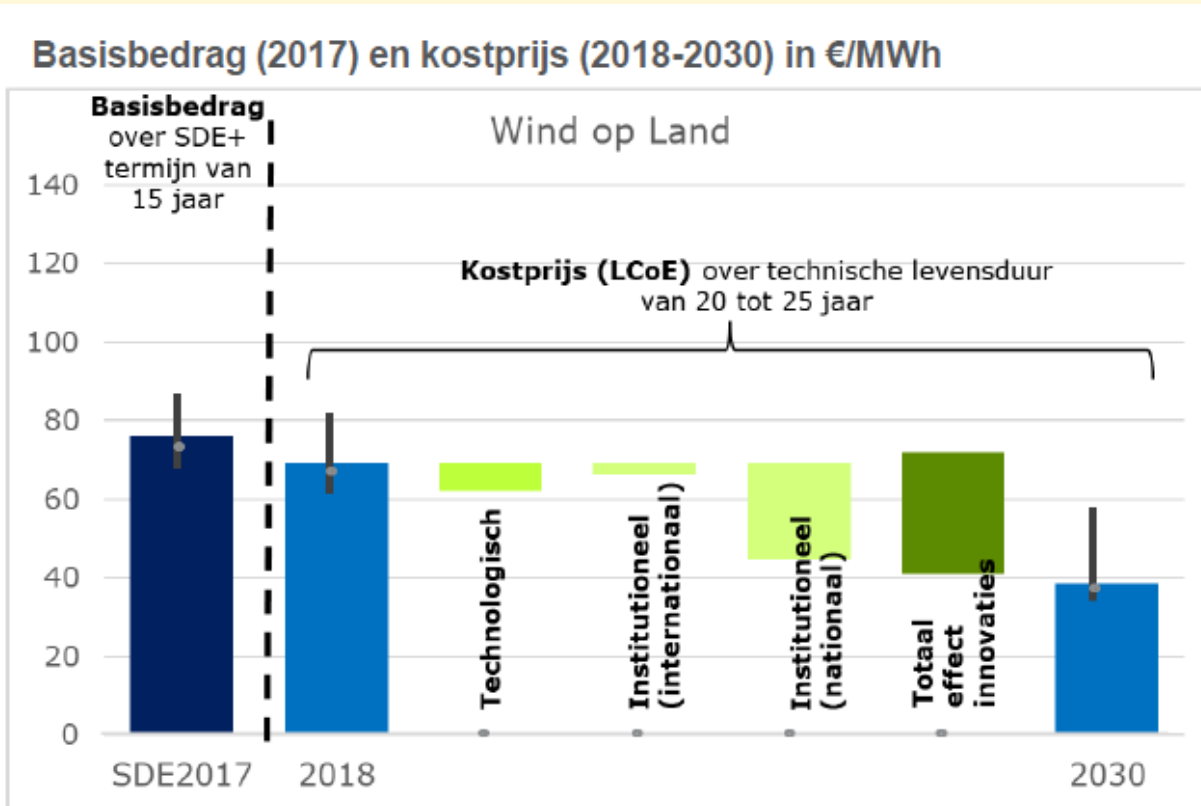
(gigawatt)

Wat zorgt momenteel nog voor onrendabele top?

- **Onvoorspelbaarheid en daarmee toenemende risico's**
 - Doorlooptijden schuiven, onzekerheid project
- **Additionele afspraken omgeving**
- **Verminderde schaalgrootte project**
- **Netaansluiting**
 - Timing, hoogte van de kosten -> onvoorspelbaarheid
- **Prijs + efficiëntie turbine & installatie – dit in combi met windsnelheid**

Studie toont aan 40 – 60 EUR/MWh in 2030 mogelijk – 10 tot 15% kostprijsreductie

Wat kan tenderen brengen voor duurzame energie op land?

- **Voorspelbaarheid vergroten in ontwikkel en exploitatietraject**
 - Doorlooptijden inkorten, zowel in aanloop naar vergunning als bij netinpassing – vroegtijdige afstemming tussen grondeigenaar, netbeheerder en lokale overheid
- **Clustering realiseren door minimale schaal**
 - Kant-en-klaar pakket tenderen met >10 turbines: overheid doet waar zij goed in is (coördinatie en afstemming tussen rijk, regio en netbeheerder)
- **Minder risico's en meer concurrentie**
 - Competitief aanbieden op de technologie: markt doet waar zij goed in is (zo goedkoop mogelijk duurzame energie realiseren)
- **Te starten bij rijksgronden, daarna blauwdruk voor provincies, waterschappen en gemeenten -**

Conclusies

1. **Clusteren noodzakelijk om klimaatdoelen uitvoerbaar en betaalbaar te maken.**
2. **Door tenderen ontstaat juiste verdeling tussen markt & overheid en versnelling op de uitrol van duurzame energie.**
3. **Stabiele outlook op groei van volumes wind en zon zorgt voor de (inter)nationale technische innovaties en kostprijsreductie.**
4. **Netkosten – socialiseren?**

Fossielvrij binnen één generatie

Anouk Florentinus – Public & Regulatory Affairs Nuon/Vattenfall

